

MINIŠIS

Tobulina Vokietijos ūkio planą

Londonas. (Dena) Užsienio reikalų ministras Bevinas pakartotinai dalyvavo debatuose ir pareiškė viltį, jog yra galima visus sunkumus tarp didžiųjų valstybių išlyginti.

Dėl anglų ir amerikiečių zonų sujungimo jis nurodė, kad su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis yra vedami pasitarimai, kurių tikslas yra padaryti zonų sujungimo susitarimą efektingesni. Dar esą reikalinga išdirbti abiejų zonų ūkio tarybos detales. Tos tarybos potvarkiai turėsį įstatymines galias.

Kaip Dena iš Berlyno praneša, Bevinas yra sutikęs su kompromisiniais siūlymais dėl abiejų zonų ūkiškojo administravimo. Susitarimai liečia: bendras paskolas išjudinimui vokiečių ūkio, tikslų nustatymą tarpzoninių įstaigų funkcijų ir sudarymą ūkio tarybos. O britų ir amerikiečių karinių gubernatorių siūlymai apima šiuos tris punktus:

1. Susitarimas dėl bendro panaudojimo anglų ir amerikiečių pinigų dėl išjudinimo vokiečių pramonės ir užsienio prekybos.

2. Susitarimas tiksliai nustatyti penkių abiejų zonų administracijos įstaigų veikimo apimtį ir įstatymavystės galia.

3. Pagrindinis susitarimas dėl sukūrimo ūkio tarybos, kurios veikimo detalės dar turi būti nustatytos.

Pagal šią trijų punktų programą, britų ir amerikiečių okupacinės įstaigos yra nusistatę šios ūkio pobūdžio funkcijas perleisti į vokiečių rankas ir siekti sudaryti centrinę abiejų zonų ūkio vadovybę. Ūkio taryba turi būti sudaryta iš atskirų kraštų (Länder) delegatų proporcingai pagal gyventojų skaičių.

Londonas. (BBC) Amerikiečių ir britų okupacinių zonų kariniai gubernatoriai — maršalas Douglas ir generolas Clay išleido bendrą atsisaukimą į jungtinių zonų gyventojus vokiečius dėl maitinimo padėties. Atsisaukime nors ir sutinkama, kad maitinimo padėties ypač miestuose esanti labai bloga, tačiau vis dėlto prašoma susilaikyti nuo bet kokių demonstracijų ir darbo nutraukimo, nes stro-

pus darbas, nežūrint sunkumų, galės padėti pagerinti. Gi karinės valdžios darandis viską kas tik įmanoma ir be jokio spaudimo. To paties norintios susilaukti ir iš vokiečių. Šiuo tarpu ypatingos komandos peržiūri visas įtartinas maisto produktų susitelkimo vietas tiek miestuose pas spekuliantus, tiek ūkiuose. Paš ūkininkus, priešingai pasklidusį klaidingai nuomonei, nerandama perdelių maisto atsargų. Tik galvijų skaičius galėtų būti dar sumažintas.

Londonas. (BBC) D. Britanijos ir Austrijos vyriausybės iškilus, vienu Zemuosiuose Rūmuose, kitur parlamente, vokiečių ir austrų belaisvių paleidimo iš Sovietų s-gos klausimui, pareiškė abejojančios dėl sovietų vyriausybės nurodyto dar turimų belaisvių skaičiaus.

Londonas. (BBC) D. Britanijos vyriausybė yra numaciusi vokiečių laikraščiams leisti pasiųsti savo atstovus į Londoną.

Londonas. (BBC) Zymus pasaulinio garso vok. rašytojas, 72 m. amžiaus Tomas Mann, dabar gyvenantis JAV, apsistojo Londone pakelyje į PEN klubo suvažiavimą Šveicarijoje. Jo garbei Londone buvo surengtos vaišės, kurių metu jis pasisakė šiuo tarpu nesirengias aplankyti Vokietijos, nes vokiečių tauta nuo galvos iki kojų esanti egoistinė, net iš savo vargo ji mėgsta didžiuti. Turi praeiti dar keletas metų iki kilnesnės idėjos egoizmą nustelbs.

Indijai grėsia pilietinis karas

Londonas. (UP) Lordas Viscount Mountbatten, Indijos vicekaralius, kuris šiuo metu tariasi su britų vyriausybe dėl esamos Indijoje padėties ir dėl perdavimo valdžios patiems indams, ministeriui pirmininkui Attlee pareiškė, kad padėtis Indijoje dabar yra tokia, jog tik skubūs sprendimai galėtų sukliudyti pilietinį karą.

Mountbatten siūlė š. m. liepos 2 d. susaukti į Londoną visų Indijos politinių partijų vadus. Tada turi būti padarytas paskutinis

tojas pareiškė, kad Didž. Britanija su šia pažiūra nesutinka. Jis konstatavo, kad britų karinių pajėgų buvimas kanalo zonoje yra suderintas su 1936 m. sutarties nuostatais ir kad tą susitarimą Didž. Britanija skaito galiojančiu. Britų karinių pajėgų atitraukimas iš kanalo zonos gali būti svarstomas tik jei tas klausimas bus patiektas Saugumo Tarybai. Londone dar nieko apie tai nežinoma, kad Egiptas šiuo reikalu būtų formaliai kreipęsis į Jungtines Tautas.

Kairas (N. de F.) Oficialiai yra paskelbta, kad Egipto ministeris pirmininkas Nokraschy Pascha patį vadovaus egiptiečių delegacijai kai Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje bus nagrinėjamas britų — egiptiečių ginčas.

Bagdadas (N. de F.) Irano ministeris pirmininkas Salin Jabur pareiškė, kad Irakas ir arabų lygos valstybės yra priverstos imtis drastiškų priemonių arabų teisėms ginti ir pagriežinti reikalavimus dėl sudarymo Palestinoje arabiškos nepriklausomos valstybės.

„Dėl aplinkybių, kad nepaprastas JT susirinkimas nepripažino arabų teisių — dabar arabiškas pasaulis yra patekęs į kritišką padėtį. Dabar mes turime pradėti dėl Palestinos ilgą kovą. Mes nesutinkame su sionistais, tuo tarpu pavojingas didžiųjų valstybių imperializmas kėsina į mūsų negincijamas teises. Mums kito nieko nelieka kaip kovoti.“

Ministeris pirmininkas Salin Jabur paskelbė, kad neužilgo arabų lygos valstybės susirinkus dabartinei Palestinos padėčiai aptarti. Kiekvieną tam susirinkime padarytą nutarimą, Irakas priims, kuris tik bus nukreiptas garantuoti arabų suverenumui Palestinoje.

Rinkimai prancūzų zonoje

Baden-Badenas (Dena) Trys kraštai: Südwürttemberg, Südbaden ir Rheinland - Pfalz gegužės 18 d. priėmė naują konstituciją. Rinkimuose į Landtagus krikščionys demokratai (CDU) laimėjo pirmąją vietą, nes jų išrinkta 113 atstovų. Antroje vietoje eina socialdemokratai (SP) su 72 atstovais. Komunistų išrinkta tik 17 atstovų. Iš 2.984.312 turėjusių teisę balsuoti, balsavo 1.954.819, t. y. 72 %. 207.873 kortelės buvo negaliojančios.

Nitti vyriausybės nesudarys

Roma. (Dena) Buvęs seniau ministeriu pirmininku, liberalų partijos narys Francesco Nitti, kuriam buvo pavesta sudaryti italų vyriausybę, valstybės prezidentui pranešė, kad tas uždavinys jam nepavyko.

Trumanas kalba apie DP išileidimą

Vašingtonas. Prezidentas Trumanas, spaudos konferencijoje pareiškė, kad neužilgo bus patiekta kongresui įstatymo projektas, kuriame numatoma Europoje esantiems pabėgėliams padidinti įvažiavimo kvotas. Jis pažymėjo, kad ir Jungtinės Amerikos Valstybės turėtų prisidėti prie DP klausimo sprendimo, nes iki šiol Jungtinių Amerikos Valstybių vaidmuo šios svarbios problemos sprendime nebuvo patenkinamas. Praėjusią metais paskelbtasis planas priimti Europos pabėgėlių į Jungtines Amerikos Valstybes nebuvo pakankamai įvykdytas.

Užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Hilldring, nurodė į tremtinių problemos aktualumą ir pranešė kongreso užsienio reikalų pakomisei, kad užsienio reikalų ministeris Marshallis greitai laiku JA Valstybėms pasiūlys išleisti didesnę skaičių tremtinių iš Europos. Jis tiksliai nėra nurodęs, koks skaičius galėsįs įvažiuoti į Ameriką, bet yra pasakęs, kad siūlysiąs išleisti virš 600.000 tremtinių gyvenančių amerikiečių zonoje Vokietijoje. (Daily Telegraph)

Vašingtonas. Pasaulio saugumas ir taika priklauso nuo jėgų išlyginimo, kuriame anglų ir amerikiečių jūrų pajėgos turėtų vienoje pusėje atsistoti — pareiškė amerikiečių laivyno vadas, admiralas Ninutz. Kiekvienas anglų laivyno susilpnėjimas reiškia, kad amerikiečių laivynas turi atitinkamai sustiprėti, nes

anglų resursai esą sunykę ir jie nebegali ilgai išlaikyti tokį laivyną, kuris būtų pajėgus garantuoti vakarų pusrutulio saugumą.

Vašingtonas. Buvęs Jungtinių Amerikos Valstybių viceministeris Summer Wells vienoja radio kalboje išreiškė nuomonę, kad Italijai turėtų būti suteikta toli siekianti ūkiškoji parama. Jis pažymėjo, kad iš priežasties didelių ūkiškųjų sunkumų komunistams gali pasisekti paimti valdžią į savo rankas. Italų aukšti valdininkai tvirtina, kad jų komunistai gauna paramą iš užsienio. Summer Wells šią paskirtį Italijos vyriausybei 120 mil. dolerių paramos, o Eksporto-Importo Bankas turėtų tuojau suteikti 100 mil. dolerių paskolas.

NEDUODA RAMYBĖS

Bruselis (Dena). Oficialiai pranešama, kad Belgijos vyriausybė atmetė sovietų vyriausybės reikalavimą repatrijuoti pabaltijiečius, lenkus ir ukrainiečius pabėgėlius, kurie dabar dirba belgų kasyklose.

Rūkalų slūstimas iš JAV uždraustas

Vašingtonas. (Dena) Kad sumažinus spekuliaciją, amerikiečių armija uždraudė nuo š. m. gegužės 26 d. privačiuose siuntiniuose siūsti iš Jungtinių Amerikos Valstybių į Vokietiją cigaretes ir tabaką. Tas potvarkis neličia siuntų, kurios skiriamos kariuomenės ir civilinių tarnautojų reikalams.

Nuolaidų šalininkas

Vašingtonas. (Dena) „Sovietų s-goje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse per daug kalbama apie karą, o mažai apie taiką“ — pareiškė J. F. Byrnes, buvęs užsienio reikalų ministeris. „Aš neigiu tai, kad konfliktas yra neišvengiamas. Sovietų tauta nenori karo. Jei įvyktų karas, tai ne todėl jog jo tautos norėtų, bet iš priežasties neveiklumo tų, kurie valdo pasaulį. Bet aš neprileidžiu sau ir diplomatijos bankroto, priešingai: mes galime daryti taiką ir išlaikyti taiką“. JAV aiškiai davė suprasti Sovietų s-gai, kad taikos sąlygos negali būti diktotos. Bet ir JAV negali tokias sąlygas diktuoti. Sąjungininkai turėtų ligiateisiškai tartis.

TRUMPAI

* Dominikonų respublika paskelbė sutinkanti priimti 5.000—10.000 jugoslavų pabėgėlių iš Italijos.

* Visų Prancūzijos uostų ir dokų darbininkai susreikavo 24 valandoms, reikalaudami pakelti atlyginimą. Kai kuriose vietose streikuoja ir geležinkelio darbininkai.

* Italijoje esančių DP stovyklų administravimą italų vyriausybė perima savo žinion.

* Londono laikraštis „News of World“ praneša, kad Ministrų kabinetas aptarė numatomą princesės Elzbietos susižadavimo klausimą su Phillip Mountbatten, buvusiuoju Graikijos princu. (Dena)

* Paryžiaus laikraščiai skelbia, kad pietų Prancūzijos dviejose apskrityse duonos racionas yra sumažintas iki 100 gr. dienos.

* Pirmoji DP grupė iš Vokietijos stovyklų atvyko į Pietų Ameriką. (Dena)

* Atsistatydino Japonijos ministerių kabinetas vadovaujamas Shigem Yoshida. (Dena)

* „Pravda“ kaltina JAV kišimusi į Prancūzijos vidaus reikalus ryšyje su jos vyriausybės persitvarkymu be komunistų. (Dena)

* Prancūzų komunistų laikraštis „Humante“ kaltina JAV dėl kvietimų tiekiamų Vokietijai. Badas Vokietijoje esąs labiau opus negu Prancūzijoje. (Dena)

* Budapešte prasidėjo Čekoslovakijos, Austrijos, Rumunijos, Lenkijos, Bulgarijos ir Vengrijos socialistų konferencija. Svarbiausias konferencijos uždavinys nustatyti tų valstybių ūkiškojo bendradarbiavimo planą. (UP)

* Helsinkio radio praneša, kad kelis mėnesius užsitęsusi vyriausybės krizė laikoma užbaigta, kadangi liks egzistuoti dabartinis koalicionis kabinetas vadovaujamas Masimo Pekala. (N. de F.)

Londonas. (BBC) Italija padavė oficialų prašymą priimti ją JT nariu. Italijos prašymas bus svarstomas saugumo taryboje kaip tik taikos sutartis su Italija būsianti ratifikuota.

Londonas. (BBC) JAV ūkio ministeris pareiškė, kad pasaulinės ūkinės ir dvasinės krizės pašalinimui esąs būtinas Vokietijos ir Japonijos ūkinis atstatymas. JAV vyriausybės sluoksniuose projektuojama Japonijos atsistatymui suteikti 1 milijardo dolerių paskola iš 3% atiduotiną per 10 metų.

KELIAS Į ATEITĮ.

Winstono Churchillio Jungtinių Europos Valstybių planas

Aštuoni metai praėjo nuo to laiko, kai aš rašiau apie „Jungtines Europos Valstybes“. Aš aprašiau nelaimingą ir pavojingą kontinento vargą, paskendusio senuose ginčiuose ir moderniskame nacionalizme, suskaldyto mūitų sienomis, aptemdyto Hitlerio — Musolinio asies, išvarginto vieno didelio karo ir apimto baimės dėl kito.

Dabar aš rašau tuo pačiu reikalu ir iškeliu tas pačias priežastis. Prieš aštuonis metus mano argumentai man atrodė nesugriamami. Bet veltui buvo man pastangos. Po aštuoniolikos mėnesių Europa paskendo į karą, dar baisesnį sunaikinimais, kaip kada nors yra buvęs, ir dar daugiau — Europos gincas vėl įtraukė visą pasaulį.

Aišku, kad padėtis, kurioje mes esame šiandien turi daug nemalonaus panašumo į 1938 m. Ištikrųjų Europos gyventojai dabar yra daug didesniame varge negu tada. Milijonai jų pastogių buvo sunaikinti. Jie susidursk vienas kitą ir gabalus su daug galingesniais ginklais, negu kada nors ankščiau. Bet ar jie surado kelią į pastovią taiką? Ar prie žmonijos susibroliavimo nors kiek priartinę? Ar sugrįžo įstatymo valdžia?

Nors resursai ir vitališkumas beveik visos Europos valstybių skaudžiai sumažėjo, bet neapykanta ir kerštas dega nemirstama liepsna. Skeletai su žibgančiomis akimis ir unodingomis iefimis spoko vienas į kitą skersai pelenų ir griuvusių krūvas, kur kadaise buvo kilni Romos imperija ir vėliau krikščioniškos civilizacijos lopšys. Ar negalima tam padaryti galas? Ar mes turime per gradaciją begalinių skausmų nustumti į visiškai primityvišką gyvenimo lygį, ar mes galime dar išvengti savo likimo?

Yra žinoma sena istorija apie Ispanijos kalinį, įmestą eilei metų į požemį. Vieną dieną jis pastumia duris. Atviros. Ir jos visad buvo atviros. Jis laisvai išeina. Kaž ką panašaus šiai progai (istorijai) turi dabar Europos gyventojai. Ar jie pasinaudos ja? Ar bus jiems leista ja pasinaudoti? Ar jie turės laiko?

Sirdis vieno seno vyro linksta prie visų šitų vargšų paprastų žmonių — liaudies. Kokie geri ir draugiški jie; kokie paslaugūs ir duonūs vienas kitam savo kaimų gyvenime; koks nuolatinis ir didelis progresas ir pagerinimai. Ir čia prie jų bakužės slenkščio stovi mokslas, išradimai, organizacija, žinios ir jėga taip pat.

Prezidentas Rooseveltas paskelbė keturias

Didžiųjų valstybių lenktyniavimas propagandoje

Kiek kuri valstybė išleidžia tarptautinei informacijai ir propagandai, pagal JAV užsienio reikalų ministerijos surinktus duomenis apžvalgą pateikia „New Yrk Times“. Propagandos srityje pirmą vietą užima Sovietų s-ga, po jos seka D. Britanija, JAV ir Prancūzija.

Sovietų s-ga 1944 m. gegužės mėn. kas dieną transliuodavo daugiau kaip 90 valandų 37 kalbomis, panaudojant 15 trumpų bangų siųstuvus. Atsirandant kitoms taikos meto propagandos galimybėms, radio transliacijos sumažintos iki 42 valandų, ir transluojama tik 30 kalbų. Tuo tarpu siųstuvų skaičius padidėjęs iki 18. Jie perduoda atskiras programas šiaurės Amerikai, Pietų Amerikai, Artimiesiems ir Tolimiesiems Rytams, Indijai ir visai Europai. Rusų „kultūrinę programą“ draugingos organizacijos išplatina beveik visuose kraštuose.

Anglijos vyriausybei priklausanti radio bendrovė „British Broadcasting Corporation“ pr. m. rugpjūčio mėn. transliavo daugiau kaip 616 valandų per savaitę, panaudojant 31 siųstuvą. BBC programa duodama 46 kalbomis, šiuo metu 95 val. per dieną skiriama Pietų Amerikai. BBC informacijas pertransliuoja 260 Pietų Amerikos radio stočių. D. Britanija užjūrio informacijai ir kultūriniam darbui išleidusi 40 iki 50 mil. dolerių iš tos sumos 16 mil. radio transliacijoms, 14 mil. Britų tarybai, kuri paskirsto filmus ir knygas ir paremia propagandos institutus užsieniuose, ir apie 10 mil. užjūrio informacijos darbui su diplomatiniais atstovų tarpininkavimu.

Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos 1945 m. biudžete propagandos ir informacijos darbui buvo leista virš 460 mil. frankų, iš jų: 22 mil. frankų organizacijų paramai užsienyje, 20 mil. Prancūzijos dalyvavimui tarptautinėse organizacijose finansuoti ir 10 mil. kultūriniam tikslams užsienyje. Pr. m. biudžetas buvo jau padidintas iki 631 mil. frankų. Nors prancūzų radio transliacijos užsieniui siekia tik nepilnas 4% iš programos.

JAV naujesiems biudžeto metams buvo parėkalauta padidinta suma — 31,4 mil. dolerių, tuo tarpu, kai šių metų biudžete skirta tik 19,3 mil. dolerių. Ta pati komisija, kuri nutarė pasiūlyti senatui nubraukti minėtus 31,4 mil. dolerių, 40% apkarpe 5,8 mil. dolerių poziciją studentų, profesorių ir technikų pasikeitimui su Lotynų Amerikos valstybėmis, kurioms, pagal daugelio JAV politinį nuomonę, turėtų būti skiriamas pagrindinis dėmesys. Iš šių metų nepilnų 20 mil. dolerių kaip pusė buvo numatyta „Amerikos Balsas“ — trumpų bangų transliacijos 67 valstybėms, nuo vasario 17 d., įskaitant ir Sovietų s-ga. „Amerikos Balsas“ transliacijas

laisves. Iš jų pagrindinė yra laisvė nuo baimės. Tai nereikia vien tik baimės dėl karo. Net daugiau paliečianti yra policininko beldimosi baimė; duonos pelnytojas, sūnus, ištikimas draugas iškelia į nakties tamsumą be vilties į skriaudos atitaisymą; nėra teisybės iš vyriausybės pusės. Tokios yra sąlygos, kurios dominuoja didžioje Europos dalyje.

Visa tai galėtų kartų baigtis. Du ar trys šimtai milijonų Europos žmonių turi tik pasiryžti būti laimingais ir laisvais, pasidarant viena tautų šeima — nuo Atlanto iki Juodosios jūros. Tik truputį pasiryžimo. Kalėjimo durys atsідarys. Išeis belaisviai į saulės šviesą, į džiaugsmo pilną pasaulį. Aš nenoriu nuo skaitytojo nuslėpti, kad reikalingas kilnus aktas. Bet tai yra paprastas aktas. Reikia tik sukursti ir tik visiems kartu.

Aš išskiriu Prancūziją, iš kur signalas turi ateiti; pirmiausia, kad prancūzai geriau negu kita kuri tauta gali tiktai vadovavimui ir antra, kad Prancūzija jokių kitu keliu negali atgauti savo tikros garbės ir vietos pasaulyje. Dabar Prancūzija turi paimti Vokietiją už rankos ir vesti į broliškumą ir į tautų šeimą. Vienintele pergalės dovana yra galėjimas dovanoti ir vesti į tikrąjį kelią, tai yra prizas, kuris spindi prieš prancūzų tautą šiuo iškilmingu momentu jos ilgoje istorijoje.

Mane grąšina skardūs balsas iš praeities. 1871 m. kada karo audros tarp prancūzų respublikos ir Vokietijos dar vis siuto, Victor Hugo pasakė: „Kas nors gi išgirs Prancūzijos šauksmą — dabar atėjo mano eilė. Ar aš esu tavo priešas? Ne! Aš esu tavo sesuo. Aš atsiėmiau viską ir gražiu atgal su viena sąlyga, — kad mes liktume viena jungtinė tauta, viena šeima ir viena respublika. Aš sunaikinsiu savo fortus, tu savo. Mano kerštas — broliškumas. Nebereikia mums daugiau rubežių, net ir Reino linijos. Sukurkime Jungtines Europos Valstybes, Kontinento federaciją, sukurkime Europos laisvę!“

Profeto kreipimasis buvo atmetas. Įvykiai nuvedė kitu keliu. Mes turėjome du karus, kurie aptemdė visą pasaulį. Dabar vėl šnekama apie tretįjį karą, kad pabaigtų sunai-

kinti viską kas iš civilizacijos ir humanizmo dar pasiliko.

Jungtinių Tautų Organizacija yra žmonių viltis. Regionaliniai organizmai bei federacijos po pasaulio organizacijos sparnu yra numatyti ir rekomenduojami jos chartoje. Tik reikia realizuoti, nes be to centrinis organas negali funkcionuoti.

Jeigu didelės armijos yra formuojamos atskirų tautų ar jų grupių, jos turi savo general. štabus, bet kas gi pasirūpins, kad bendras generalinis štabas galėtų disponuoti mase brigadų ir divizijų, kurioms vadovauja įvairiausi vadai, su savais ir skirtingais siekimais bei uždaviniais? Kiekvienas žino, kad turi būti armijų grupės ir korpusai, su savais papildomais štabais bei vadovybe ir kad per juos aukščiausia komanda (vadovybė) gali būti efektyvi užbėgant įvykiams už akių. Kitaip tas plataus masto užsiėmimas, kaip karas, negali būti pavadamas su pasisekimu.

Dėl tos priežasties, jeigu tarpinis organizmas nebus sukurtas — pasaulio taikos organizmas arba paviršius ruina arba paliks tik tušti žodžiai. Kas gali būti tuštesnio, kaip daugybė mažų valstybių ir keletas didelių, kurios ginčijasi tarp savęs, plepėdamos, apie pasaulio vienybę ir visos veidamos tik savo egoistiniam interesams ir besistengdamos sau palankius sprendimus nulemti balsavimais!

Faktiškai jau yra padarytas didelis progresas kuriant tokius galingus sekundarinius organizmus, ir pagrindiniai pasaulio struktūros atramos stulpai stovi prieš mus kaip realybė. Tai yra Jungtinės Amerikos Valstybės didelėje vakarų hemisferos asociacijoje. Tai pat ir Sovietų s-ga su slavų fraternizacija. Galiausiai ir Britų Imperija bei tautų Commonwealthas išsišklaidęs po visą globusą, jungiamas sentimentalus lojalumo.

Meš taip pat neturime išleisti iš akių Azijos grupavimosi, kuriame puoselejama Azijos dvasia. Begalinis Tolimųjų Rytų pasaulio gyventojų gausumas, nors dabar jis skęsta tarpusavio kovose, vieną gražią dieną parodys savo tikrąjį veidą.

Kodėl ir tada čia negali būti vietos piliorui, vadinamam Europa, kontinento motinai ir amžinam šaltiniui netikrai skausmų, bet taip pat ir didžiausios moderniškos civilizacijos garbės?

Leiskite man išdeštyti toliau ką mes turime daryti. Visi žmonės gyvenantieji Europoje turi išmokti save vadinti europiečiais ir veikti kaip tokiems savo politinės jėgos, įtakos ar laisvės ribose. Kada europėjiškumo koncepcija pasidarys tarp jų dominuojanti, tada atsiras ir serijos praktiškų žygių.

Pirmiausia turi būti sudaryta Europos Taryba. Ji turi ieškoti kelių laisvam ir plačios apimtės prekių pasikeitimui tarp savo narių, ir dirbti dėl panaikinimo bent sumažinimo mūitų barjerų tarp savo narių — valstybių. Ji turi kovoti dėl ūkinės harmonijos — kaip kartinį akmenį ekonominės unijos. Antra, Europos Taryba turi ieškoti bendros apsigynimo formos, kuri užtikrintų ir tvarką bei tarpusavio santykius ir bendrą saugumą savo nariams ir įgalintų Europą

efektyviai dalyvauti Jungtinių Tautų Organizacijoje.

Neatskiriama kartu tektų eiti ir prie bendros valiutos įvedimo. Patogiausia, kad motetos turėtų iš vienos pusės tautinius, o iš kitos europėjiškų užrašus. Pašto ženklai, pasai, verslo lengvatos, Europos socialinis susivienijimas kultūriniam, susiarinimo, Europiškiesiems tikslams, turi išplaukti iš pagrindinių kanalų.

Jeigu pradžioje įvairių valstybių vyriausybės nebūtų pajėgios imtis akcijos, reikėtų sukurti stiprias organizacijos su populiarium charakteriu. Nėra pagrindo manyti, kad esamos vyriausybės bus tam priešingos, tik jos pačios ne iš karto pasiūš galinčios imis iniciatyvos. Mr. Attlee, Britanijos Ministeris Pirmininkas, pasakė: „Europa turi federotis arba žūti“. Prominentiški įvairių valstybių vyriausybių nariai Europoje ir už jos ribų yra tos pačios nuomonės. Belgija, Olandija ir Luxemburgas jau pradėjo idėją praktikoje įgyvendinti.

Daug yra kalbama apie „Vakarų bloką“, bet tai per siauros apimties. Europa ir Europa ir, europėjiškumas šiandien mažai turi vitališkumo, kad išsilaikytų. Ne kiekvienas gali dabar tuojau prisidėti. Bet pradžia turi būti padaryta. Branduolys turi būti suformuotas, kad kiti galėtų prisijungti tada, kada jie panorės arba galės. Ideala gali būti siekiamas palaipsniui.

Mums sakoma, kad laisvos ir atgimusios Europos koncepcija yra antisovietiška — savo charakteriu, intencija ir efektu. Tai netiesa. Rusijos ir Azijos žmonės, kurie priklauso Sovietų s-gai, neturi ko bijoti, o tik laimėti iš Jungtinių Europos Valstybių, ypačingai, kad šios abi organizacijos turi būti apimančios viso pasaulio organizacijos (JT) ir būti ištikimos joms sprendimams. Didelė Sovietų Rusija gali pagerinti savo daugelio tautų gyvenimą tik suiedama į glaudesnę kontaktą, į tamprius ūkiškus santykius. Siurpu pasakyti, kad atominė bomba saugodama Jungtines Valstybes, yra pagrindinis saugumo ir civilizacijos laidas prieš frečiąją pasaulinį karą. Tačiau aš tuo tikiu. Atsižėrė didesnė praraja tarp žmonių, negu kad buvo reformacijos laikais, Prancūzų revoliucijos metu, arba kovoje su Hitlerio Vokietija. Schizma tarp komunizmo iš vienos pusės ir vakarų civilizacijos iš kitos tokia didelė ir taip toli siekianti, kokia žmonijos rasei kada nors buvo žinoma.

Už komunizmą stovi militarinė Sov. Rusijos jėga, kuri Europoje šiuo metu yra didžiausia.

Atominė bomba yra naujas balansuojantis faktorius. Kiekvienas žino, kad ji nebus panaudota, išskyrus savęs apsigynimą prieš mirtiną pažeidimą. Pakol šis aukščiausios rūšies ginklas vienu Jungtinių Valstybių rankose, galbūt, teikia atoslūgį visam pasauliui. Bet mes negalime pasakyti, kaip ilgai tęsis. Tikėkime, kad jis nebus iš rankų išleistas.

Jeigu šiuo atoslūgio metu mes galime atgaivinti Europos vienybę ir krikščionybę ir su naujom jėgom atstatyti bei sukurti pasaulio taikos struktūrą, kurios niekas nedrįstų išprovokuoti, tada bus baisti pasaulio krizė pašalinta ir kelias į ateitį bus laisvas ir tikras.

Iš „Reeder's Digest“ March 1947. Vertė M.V.

J. Svaistas

10

Rasau sau

Visas įrengimas stovėjo pakilesnėj vietoj. Apskritai, visą dvaro sodybą gerokai buvo iškilusi negu artimesnė apylinkė ar laukai. Iš čia galima buvo šiek tiek apsižvalgyti. Vos pradėjau dairytis, tuojau pamačiau netoliese kelis vyrus, smarkiai besidarbujančius ir garsiai šūkautjančius.

— Ką jie ten dirba, Tonia?
— Zuvies nori parūpinti Kučioms.
— Zuvies?...
— Taip kaista man pasirodė. Vadinasi, ten ir yra tas ežeras, apie kurį vakar prisiminta buvo. Toks pat plynas baltas laukas, tik daugiau idubęs. Tokio ežero supratimas niekaip nesiderino mano galvoje. Parūpo vietoje įsitikinti.

— Tonia, einam prie jų! Man labai įdomu, kaip iš po ledo žuvį traukia.
Vyras pasižiūrėjo į laikrodėlį ir abejingai pasakė:
— Nebėr kada. Tuojau pletausim.
— Taip anksti?
— Vis tau anksti. Jau kartą sakiau, kad čia ne miestas. Relikia pagaliau su tuo sutikti.

Visai nereagavau į tą moralą. Mano dėmesys tuo metu kitur buvo nukreiptas. Paežerėj, netoli tų vyrų, stovėjo mažytė trobikė ir rūko. Iš mūsų pusės nė vieno lango nebuvo matyti.
— O kas ten, Tonia?
— Pirtis.
— Pirtis?
— Taip. Vakare visi eisim. Patariu ir tau.
— Nesuprantu: kam dar pirtis, jei yra vonia?
Vyras atgijo. Kažkaip judresnė, pakilesnė nuotaika jamė atsirado.

— Vonia — brudas, tik iš bėdos. Niekad nepalyginsi vonios su pirtim. Ar tu žinai, kas tai stiprus karštas garas? Tai sveikata, tai nauju jėgų šaltinis... O dar minkšta kvepianti jaunų berzių

vanta... Tiesiog — saldu, lengva... „A — tatal“ — kaip mano pusbrolis vanodamasis ima gardžiūotis...

— Bet, žūrėk: jau jie atvažiuojal
Staiga Tonia pertraukė savo smaguriavimą. Aš irgi atsigrežiau į tą pusę, iš kur smarkia risčia lėkė prie dvaro rūmų pora važtų. Iš jų greit išsirito du vyrai su medžiokliniais šutuvais. Kiti vyrai laikė arkliaus. Visi jie buvo kaimiško tipo. Apie važius šokinėjo du medžiokliniai šunes. Tuojau pristatė mūsų Tigras ir nebežinojo, kaip raitytis iš džiaugsmo.

Vienas vyrų paklausė Tonią:
— A kaip tu, Antanai, ar gatavas?
— Tuoj! Tik pasilimu šautuvą ir porą sumuštinų...
— Tai ką, be pietų dar?
— Ar čia svarbu, kai tokia diena.
— Išties, tvirtėnšis pasninkas bus.
Man Tonia pasakė:

— Matal, Zina, kad teks tau vienai pietauti. Aš pamėginu iškiskleno Kalėdoms apsidairyti. O gal dar ir lapės apikaklė pasiseks nutverti?
— Gali, visai gali pasitalkyti, — patvirtino vienas vyrų.
Bematant visi susėdo ir tals pačiais arkliais išdūmė. Aš samprotavau, kaip čia dabar atsitiko. „Tur būt, čia vyro geri pažįstami ar kaimynai, su kuriais laišku buvo susitarta.“

Po pietų nuvirtau salone sofoje. Įsijungiau radijo ir klaidžiojau po visą pasaulį, ieškodama įdomesnių dalykų. Vienu žodžiu, nuobodžiavau taip pat, kaip dažnai būdavo namuose. Mėginau prisigretinti prie moterų ir padėti joms Kučių paruošti. Tuojau gavau šaltą, atstumiantį atsakymą: „Ką čia tamsta vargal. Apiešism ir mes pačios.“

XIV.

Tonia grįžo gerokai sutemus. Nieko nelaimėjo, bet buvo linkmas ir patenkintas. Vėliau aš patyriau, kad jis visai prastas medžiotojas, nors turėjo specialų šunį, puikius brangius šautuvus ir daugybę visoklausių reikmenų. Matyt, jam įdomi buvo tik pati medžioklės procedūra.

Kučias valgėme penkiese: mudu su Tonia, Norbertas, jo pusbrolis — faktinis dvaro tvarkytojas — su žmona ir Petronėlė, Norberto žmonos sesuo. Visi jie buvo ką tik po pirties — švarūs,

Lietuvių ir austrų studentų santykiai

(Mūsų Austrijos korespondento)

Mūsų akademiniams jaunuoliams tenka studijuoti tremtyje ypatingai sunkiose sąlygose. Materialiniai sunkumai yra visiems gerai žinomi ir užjaučiami. Mūsų studentui, norinčiam rimtai studijuoti, tenka kovoti su bėgale ūkinių sunkumų ir klūčių; tai nepaprastai mažina darbo našumą ir neleidžia mūsų akademikams atsiekti tai, ką gerose sąlygose galima būtų normaliai atsiekti. Tik didelio valios ir jėgų ištempimo dėka galima tuos visus sunkumus pakelti ir pasišvęsti rimtam studijų darbui.

Tačiau šalia tų materialinių klūčių tenka mūsų studentams pakelti taip pat ypatingus moralinius sunkumus, kurie kartais gal būt dar daugiau slegia mūsų akademinių gyvenimą ir deprimuojančiai veikia į jaunų studentų dvasią ir jų tikėjimą į tarptautinį akademinių bendradarbiavimą. Jau vien tremties faktas teikia mūsų gyvenimui ypatingą charakterį. Su tuo faktu mes esame jau apsipratę. Yra tačiau momentų, kurie tą mūsų nelaimingą tremties atvejį skaudžiai iškelia atskleidžiant, pastato mus visai kiton teisingai ir politinėm padėtin ir verčia suabejoti gražiais posakiais apie tautų bendradarbiavimą ir demokratinius principus.

Innsbruko studentų studijų ir gyvenimo kovos viena ištrauka gali vaizdžiai paliustruoti tą mus slegiančiąs moralines sąlygas, kuriose mūsų studentai mokosi ir studijuoja.

Pagal naujai paskelbtą Austrijos entnifikacijos įstatymą visi studentai, priklausę N.S.D.A.P., yra pašalinami iš universitetų iki 1950 metų. Tuo yra paliečiamas labai didelis studentų skaičius, kadangi didžioji Austrijos jaunimo dalis karo metu priklausė nacional-socialistų partijai. Entnifikacijos įstatymas Austrijoje nėra populiarus, prieš jį pasisakė dvi didžiosios politinės partijos (katalikai ir socialistai), visuomenė ir patys načiai. Prie bendro protesto prisidėjo taip pat ir studentai. Innsbruko Universiteto studentų atstovybė išsiuntė į parlamentą ir visuomenę memorandumą, kuriame prašoma nusikaltusiam jaunimui amnestijos ir leidimo studijuoti. Innsbruko studentų rezoliucija buvo priimta Centrinės austrų studentų Atstovybės Vienoje, tad tenka ją laikyti visos studentijos nuomone.

Sie austrų studentų žygiai mūsų nieko neliečia, jeigu austrai nebūtų ta proga lietu DP studentų klausimo. Austrų studentai pareiškia savo rezoliucijoje tokią „objektingą“ nuomonę apie savo kolegų užsieniečius: „Mes konstatuojame, kad DP studentai — vien Innsbruko Universitete priskaitomi jų iki 850 — teikia žymiai daugiau pagrindo susirūpinimui, negu tie jauni piliečiai, kurie buvo kontakte su NSDAP. Yra faktas, kad vadinamieji DP, šalia bendros naštos, kurią jie sudaro mūsų valstybei, daugumoje atvejų turi labai neaiškia politinę praeitį ir nieko nepripasakoja apie Innsbruko universiteto vardo pakėlimo. Dėl žinomų priežasčių, tie užsieniečiai yra išskirti iš visų patikrinimų, ir yra net finansiniai ir materialiniai remiami. Teisingumas reikalauja, kad mūsų jaunimas bent austrų įstaigų nebūtų griežčiau traktuojamas, negu svetimi mūsų asmenys.“

Tuo austrų akademikų pareiškimu užsieniečiai studentai pasijuto skaudžiai užgauti, juo labiau, kad tuo keliu austrų studentai nori

rausvai atsūgtę. Visi buvom šventadieniškai apsilvikę ir tyliai susikaupę, lyg bažnyčioje prie Dievo stalo. Pirmininkavo Norbertas, nes Tonia atsisakė, prisipažindamas pamiršęs Kūčių vakaro apeigas.

Norbertas — paprastas, kuklus kalmo žmogus, pasiėmęs pirmininkauti, staiga, tarytum kokia iškilminga toga apsilvikęs, surimtėjo ir pasijuto, kaip tikras dvasininkas. Jo pavaizdas sugestijavo visus. Visi klusniai pasidavė jo valios veiksams. Įspūdingai jis pasakė: „Dabar prašau visus atsistoti. Visi nusizeminę sukalbėsime malda.“

Norbertas garbiai, iš lėto kalbėjo kažkokią visai man negirdėtą maldą. Visi pamaldžiai kartojo paskum, nedrįsau ir aš atsilikti. Atsimenu tik šiuos žodžius: „Viešpatie, mūsų Išganytojau, kaip Tu per paskutinę vakarienę su Savo apaštalais menkais trupinėliais pasotinai visus, taip dabar sotink mus ir palaimink šiuos namus, žmones ir gyvulius...“ Po maldos visiems iškilmingai apnešėjo plotką, kiekvieną gražiai pasveikino ir ką nors nauja palinkėjo.

Man daugiausia padarė įspūdžio plotka ir šienas. Tai buvo kažkas visai nauja ir mįštinška. Balta plonytė plotka su įvairiais Kristaus kančių ir meilės simboliais. Norbertas vadino ją Dievo Pyragu. Tikrai tai buvo simbolis, bet joks žemiškas valgis.

Po skaisčiai balta žvilgančia linine staltiese vasaros gaivumu kvepėjo šienas. Jis buvo geriausias, rinktinis, specialiai Kūčioms atidėtas. To šieno nepašykštėta. Apsčiai buvo jo ant didelio platus stalo. Visokių valgių pilnos lėkštės ir dubens pūpojo šiene, kaip perinčios žąsys lizde. Tonia, prisiminęs Kūčių tradiciją, garbiai skaičiavo valgius ant stalo. Tai nebuvo „menki trupinėliai“, kuriuos savo maldoj paminėjo Norbertas. Tonia suskaitė juos per dvidešimt ir nuoširdžiai išgyrė šeimnininke, vadinasi, savo brolienę. Daugelis valgių buvo reti, senobiniai — tik per Kūčias tegaminami.

Brolis nepatvirtai nusileidusi savo vyrui apeigų metu, dabar visavai jai reikėsi ir daugiausia dominavo savo skardžiu kontrastiniu balsu. Toji pora tikras kontrastas buvo. Kiek josios vyras smulkus, kaulėtas, tiek ši drūta, išpampusi, su stambiais

mūsų sąskaiton gelbėti savo načius, colegas. Į tuos austrų kaltinimus Innsbruko lietuvių studentai atsakė sekančiu protesto raštu: „Ryšium su Österreichische Hochschüler-schaft rezoliucija iš 23. 4. 47 jaunuomenės amnestijos klausimu „Tiroler Nachrichten“ Nr. 93 iš 25. 4. 47 lietuvių studentų studijuojančių Innsbruko Universitete vardu pareiškiamė:

Mes lietuvių studentai, protestuojame, kad mūsų ir mūsų studijų klausimas yra siejamas su „Bundes - Verfassungsgesetz 1947 über die Behandlung der Nationalsozialisten“. NSDAP buvo mūsų amžinas priešas ir per keturis metus mes atkakliai prieš ją kovojome. Mes primename ir atkreipiame dėmesį, kad:

1. Lietuvoje neegzistavo jokia nacional-socialistų partija ir lietuviai jokiai nacių partijai niekada nepriklausė.
2. Per trejus vokiečių okupacijos metus lietuvių tauta žiauriai kovojo prieš vokiškąjį okupantą ir nacių terorą Lietuvoje.
3. Pogrindžio veikloje ir visame rezistencijos judėjime pirmavo mūsų akademini jaunimas. Nacių okupacinis režimas savo terorą pirmoje eilėje nukreipė prieš mūsų akademinių gyvenimą. Kaip kerštas prieš lietuvių studentijos kovą su nacių okupantais 1943 m. kovo mėn. 17 d. panaudojant barbariškus metodus, buvo uždaryti lietuviški universitetai Vilniuje ir Kaune ir visos lietuviškos aukštosios mokyklos. Mokyklų patalpos buvo SS ir Gestapo dalinių užimtos ir sunaikintos, gi žymesnieji profesoriai ir dalis studentų areštuota ir išvežta į Stutthof'o koncentracijos lagerį.
4. Uždarius universitetus prasidėjo studentų persekiojimas, jų gaudymas ir prievarta vėžimas į Reichą, kur jie buvo priešingai tarptautinei teisei įjungiami į jo ginklavimo pramonę.
5. Lietuvos akademinių jaunimas nuo 1943 m. neturėjo jokios galimybės studijuoti ir buvo priverstas dirbti vergų darbą Vokietijoje ir Austrijoje.
6. Rezoliucijoje pareikšti priekaištai mūsų

Danijoje yra 1.000 lietuvių pabėgėlių, kurių didžioji dalis gyvena Danų Raudonojo Kryžiaus stovyklose. Didžiausia lietuvių stovykla yra Jylland'e, Thisted'o miestelyje, vadinama Dragsbosh'o stovykla. Minėtinos dar Sjælland'e, netoli Kopenhagos Joustoup'o ir pacijoje Kopenhagoje Ballon-Parko stovyklos.

Skirtos lietuviams pabėgėliams patalpos yra daugumoje mediniai barakai, dalis vokiečių stovybos, užsilikę dar nuo vokiečių okupacijos. Gyvenamos patalpos prastos, ir neatitinka minimaliniams higienos reikalavimams: kambariai apkūrenami primityviškais krosninimis, greit atšala, dažnai šalti ar drėgni, suodini, daugelis gyvena susigrūdę palyginti mažuose kambariuose. Kai kuriose stovyklose jaučiama ar tai dėl šalčio ar kt. priežasčių vandens stoka. Skalbykla, jei ji yra, dažnai negalima naudotis dėl kuro stokos ir kt. pan. priežasčių.

nuolat judančiais užančiais. Josios veidas, tur būt, visada buvo raudonas ir drėgnas. Dabar, po pirties, tasai veidas degte degė, kaip įkaitusi žarija, ir be perstogės prakaltavo. Akys buvo rastos ir užvirtusios.

Tyliausiai sėdėjo prie stalo Petronėlė. Ji atrodė tarytum saminė būty ir vis tarytum žvalgėsi ir nerimavo, ar nereikia kam nors patarnauti. Petronėlė, kaip ir jos sesuo, buvo stambi, dikta moteris, tik ne tokia nusipenėjusi ir sudrįbusi, Josios pavaizdė ir akių žvilgiuose kažkas davatkiška, neryžtinga buvo užantspauduota. O visa jos mimika, rodos, lūdnai skundėsi: „Aš jau senmergė — baigta.“ Pamėginau save palyginti su šitom dviem moterim. Vien tik juokas: tarytum mergytė ir motinos.

Įsilvalgius prasidėjo visokios kalbos. Tonia pasakojo apie savo medžioklę, Norbertas dalijosi žūklės išpūdžiais. Seimininkė nuolat keitė valgius ir vis ragino: „Prašau dar trupučiuok.“ Protarpiais ji pratrūkdavo ir išsismagindavo su kokiu nors įvykiu iš dvaro ar jo aplinkos gyvenimo.

Aš valgiau, klausiausi ir niekur negalėjau pritapti. Daugiausia tylėjau, kaip ir nuskriaustoji Petronėlė.

Kalėdų diena dar blogesnė pasirodė. Pietums atvyko tie patys medžiotojai. Po pietų prasidėjo kortos. Aš gulinėju sofoje, var-taliojau knygas ir sukalojau radijo.

Vakare, kai išnyko svečiai, ultymatyviai paklausiau savo vyrą: — Kada grįžtam namo?

Jis visai nesuprato manęs ir taip nusistebėjo, lyg tai būtų koks nelaidinas iš mano pusės išsišokimas padarytas.

— O kas čia — argi ne tie patys namai? Ko tau trūksta? Kas negerai? Aš pasiryžęs visą savaitę išbūti. Daug turiu reikalų, daug reikia patvarkyti ir suplanuoti pavasariui.

— Visą savaitę? Juk tai kalėjimas! Tai vergija...

Patį nepajutau, kaip aš pravirkau. Ilgai kalbėjomės, aiškinomės. Pagaliau sutarėm: aš pasilieku ir kenčiu šitam dvare, kol jam reikės, bet tik su ta sąlyga, jei leis man iškilmingą Naujų Metų sutikimą mieste surengti. Svečius galės jis pats, kokius norės, pasikviesti. Iš mano pusės tik viena Ciga... šis būti.

atžvilgiu yra visiškai neteisingi ir nieku nepagrįsti. Nurodyti argumentai yra paini-ti iš žinomos propogandos, kuri visus DP ir priešingų išitikinimų žmones genera-liai priskiria karo nusikaltėlių grupei. Mus stebina faktas, kad Österreichische Hochschüler-schaft pasidavusi pigiai de-magogijai neparodė jokio objektyvumo ir skaudžiai pažeidė tarptautinio akademinio bendradarbiavimo ir solidarumo principus.

7. Lietuvių studentų grupė Innsbruko Uni-versitete savo darbu ir studijomis įrodė, kad užsieniečiai studentai tikrai dirba. Iš 50 lietuvių studentų iki šiol Innsbruko universitete baigė 16 lietuvių (33%), ir būtent: 3 dipl. ekonomistai, 5 medicinos daktarai, 6 ekonomikos daktarai, 1 teisės daktaras ir 1 filosofijos daktaras. Iki mokslo metų pabaigos šis skaičius dar padidės.

8. Mes, lietuviai studentai, laisvėje ir demo-kralijoje išauge, ilgus metus kovoję prieš nacių terorą ir laisvės žlugdyimą, esame tikri demokratinų principų kovotojai ir niekas neturi jokios moralinės teisės mus kaltinti nedemokratiniumi nusistatymu.“

Pasirašė — J. Budzeika (Pirmininkas)
J. Gustainis (Sekretorius)

Šis protestas buvo nušūtas austrų studen-tų Atstovybei, gi nuorašai — rektoriui, pro-rektoriui, vietos laikraščių redakcijoms, Cen-trinei Austrų Studentų Atstovybei Vienoje, prancūzų karo valdžios įstaigoms ir įvai-rioms tarptautinėms akademikų organizaci-joms užsienyje. Tai yra vienintelis galimas mums ir prieminams kelias gintis ir protestuo-ti prieš mūsų užgaunančius pareiškimus.

Pats gi tas faktas mums aiškiai rodo, kaip yra sunku mūsų studentams studijuoti Aus-trijos ir Vokietijos Universitetuose ir kiek nemalonumų ir moralinių kovų tenka mums pernešti ginant mūsų pačių ir mūsų tautos reikalus. Tai tačiau negali palaužti mūsų dvasios ir neįstengia sumažinti mūsų en-ergijos ir noro studijuoti. Ta kova veikia priešingai, ji dar daugiau mus užgrūdina, daro mus dar atsparesniais ir tarp kitko pa-rodė tikrąjį vokiškiosios studentijos ve-
J. B.

Ir danai užmiršo žmoniskumą

Lietuviai Danijoje

Materialinę lietuvių padėtį pagerino 1916 m. gegužės 25 d. išleistas Danų Raudonojo Kryžiaus potvarkis, kuriuo duotas leidimas dirbti danų žmonėse, jaučiant danų darbo jėgos trūkumą. Daugelis darbingųjų susirado darbo, dalis net pagal savo profesiją ir pradėjo dirbti. Kai kurie tebedirba. Šis potvarkis papildytas nauju, 1947 m. potvar-kiu, išleistu sausio mėn. 20 d. ir įsigalioju-siu nuo vasario mėn. 1 dienos. Danų Rau-donojo Kryžiaus apskaičiavimu, pabėgėliai, dirbantieji už lagerio ribų, 1946 m. perma-žai mokojo stovyklai už išlaikymą ir naujuo-ju potvarkiu (1947 m.), norimia ta trūkumas pašalinti. Pasėjoje, to pakeltas mokestis už butą ir maista, o vedusieji turės išlaikyti žmonas ir vaikus.

Materialiniai nedėkčiai žmonės ne tiek pri-bloškė, kiek moraliniai ir, norint bent dali-nai suprasti ir vertinti lietuvių pabėgėlių

nuolat judančiais užančiais. Josios veidas, tur būt, visada buvo raudonas ir drėgnas. Dabar, po pirties, tasai veidas degte degė, kaip įkaitusi žarija, ir be perstogės prakaltavo. Akys buvo rastos ir užvirtusios.

Tyliausiai sėdėjo prie stalo Petronėlė. Ji atrodė tarytum saminė būty ir vis tarytum žvalgėsi ir nerimavo, ar nereikia kam nors patarnauti. Petronėlė, kaip ir jos sesuo, buvo stambi, dikta moteris, tik ne tokia nusipenėjusi ir sudrįbusi, Josios pavaizdė ir akių žvilgiuose kažkas davatkiška, neryžtinga buvo užantspauduota. O visa jos mimika, rodos, lūdnai skundėsi: „Aš jau senmergė — baigta.“ Pamėginau save palyginti su šitom dviem moterim. Vien tik juokas: tarytum mergytė ir motinos.

Įsilvalgius prasidėjo visokios kalbos. Tonia pasakojo apie savo medžioklę, Norbertas dalijosi žūklės išpūdžiais. Seimininkė nuolat keitė valgius ir vis ragino: „Prašau dar trupučiuok.“ Protarpiais ji pratrūkdavo ir išsismagindavo su kokiu nors įvykiu iš dvaro ar jo aplinkos gyvenimo.

Aš valgiau, klausiausi ir niekur negalėjau pritapti. Daugiausia tylėjau, kaip ir nuskriaustoji Petronėlė.

Kalėdų diena dar blogesnė pasirodė. Pietums atvyko tie patys medžiotojai. Po pietų prasidėjo kortos. Aš gulinėju sofoje, var-taliojau knygas ir sukalojau radijo.

Vakare, kai išnyko svečiai, ultymatyviai paklausiau savo vyrą: — Kada grįžtam namo?

Jis visai nesuprato manęs ir taip nusistebėjo, lyg tai būtų koks nelaidinas iš mano pusės išsišokimas padarytas.

— O kas čia — argi ne tie patys namai? Ko tau trūksta? Kas negerai? Aš pasiryžęs visą savaitę išbūti. Daug turiu reikalų, daug reikia patvarkyti ir suplanuoti pavasariui.

— Visą savaitę? Juk tai kalėjimas! Tai vergija...

Patį nepajutau, kaip aš pravirkau. Ilgai kalbėjomės, aiškinomės. Pagaliau sutarėm: aš pasilieku ir kenčiu šitam dvare, kol jam reikės, bet tik su ta sąlyga, jei leis man iškilmingą Naujų Metų sutikimą mieste surengti. Svečius galės jis pats, kokius norės, pasikviesti. Iš mano pusės tik viena Ciga... šis būti.

(B. d.)

Pabaltijo moterų Tarybos atsisaukimas

Neseniai susiorganizavusios Pabaltijo tau-tų moterų tremtinės rodo aktingą veiklą. Be savo tiesioginių uždavinių vykdymo, šiomis dienomis Baltijos moterų Taryba paskelbė atsisaukimą į pasaulio moteris, ryšium su artėjančia barzelio 15 diena skelbdamos į Baltijos kraštų rimties ir susikaupimo diena Atsisaukimą pradžioje rašoma:

„Neilgai mums buvo lemta laisvai ir ne-priklausomai gyventi savarę krašte, ten kur pilkoji Baltija ir senieji miškai mums nuolat kartojo: „Čia Jūsų žemė, čia Jūsų namai“. Gyvenome taikiai ir kūrėme ver-tybes, kurios prisidėjo ne vien prie mūsų kraštų, bet viso pasaulio gerovės.“

Toliau aprašomi visi tie įvykiai, kurie sužlugdė mūsų krašto laisvę ir Baltijos tau-tas pastatė likitininėn kovon už namus, gyvy-bes ir pagrindines žmogiskąsias teises.

Atsisaukimas baigiamas kreipimuosi į viso pasaulio moteris:

„Pasaulio moterys! Melskite tą dieną, kad Aukščiausis su-teiktų mūsų kraštams laisvę ir nepriklauso-mybę.“

Veikite savo vyrus — politikus, kad jie padėtų mums sugrąžinti tai, kas kiekvie-nam žmogui priklauso, būtent: gimtasis kraštas ir pagrindinės žmogaus teisės.

Vėl sulaukus to laiko, kada patys galėsime tikrosios demokratijos principais tvarkytis, grįšime niekieno neraginami į savuosius kraštus ir vėl tęsime laisvųjų žmonių gyvenimą.“

Atsisaukimą pasirašė Baltijos Moterų Tarybos Prezidiumas: (pas.) Moll. Jūma (Estija) (pas.) Tekla Erdmanis (Latvija) (pas.) Marija Žilinskienė (Lietuva).

P R A N E S I M A S

Asmenys išskyringuoti ir gyvenantieji pri-vačiai (ne Unrogo stovyklose) 3 distrikto ri-bose ir norintieji vykti Belgijon anglies rama-nės darbams, prašomi registruotis pas lie-tuvių reikalams įgaliotinį prie Intergovern-mental Committee On Refugees, Regensburge. Adrsas: Regensburg, Ganghofersiedlung, Wil helm Raabestr. 24. Įgaliotinis

nuotaikas, reikia užsiminti apie danų įstalgų bei tarnautojų, ypatingai Raudonojo Kryžiaus nusistatymą pabėgėlių atžvilgiu.

Danų Raud. Kryžiaus stovyklą būtų gali-ma pilyginti atskiroms, mažoms valstybėms, kuriose įsigaliojusį sava tvarka, leidžiami po-tvarkiai ir pan., o administracija — valdžiai, ne labai norinčią gerbti bendrų žmonių nu-statytų dėsnių ir tvarkančių daugiau ar ma-žiau savavališkai. Stovyklų administracijos sudaro Danų Raud. Kryž. tarnautojai, asme-nys, su kuriais pabėgėliams tenka kiekvienam žingsnyj susitikti. Tvarkyti masę, kurią su-daro įvairūs amžiaus, išsilavinimo, pažiūrų, įvairių tautybių bei pilietybių pabėgėliai, nėra lengva ir dalį, pasitaikančių iš jos pusės mums neegistinių nuotykių, negalima žitūrti blogiu; negalima reikalauti kokių materiali-nių gėrybių, ypač darbingiems, kurie jau ir taip ilgą laiką buvo aprūpinti maistu, butu, iš dalies drabužių ir apavu ir gaudavo po mažą pašalpą kas savaitę (5 kronas), įsigiji-mui reikalingiausių smulkmenų, negalima reikalauti promogų ar ko nors panašaus, ta-čiau turime reikalauti, kad su mumis būtų skaitomasi, kaip su žmonėmis, kaipio tokiais, nežūrint į tai, kad esame pabėgėliai, ir tuo iš dalies apsunkiname kitus.

Priemonės, kurių danai imasi pabėgėliams „tvarkyti“, yra geriausia priemonė pavaiz-davimui danų nusistatymo pabėgėlių atžvil-giu. Pavartykime stovyklose ir Danų Raud. Kryžiaus Kopenhagoje išleistus potvarkius ir pranešimus. Jie visi baigiami: baudžiamas drausmės ar auklėjimo stovykla, bus nutrauk kiamos cigaretės ar pan. (Pabėgėlis turi tei-sę kas savaitę nusipirkti lageryje valdiška kaina 10 stukų cigarečių).

Bet tai tik plika teorija! Kaip gi tai pra-vedama praktikoje?

— Pabėgėlis ieško darbo ir niekur negau-damas kreipiasi į Darbo nurodymo kontorą. Gauna paskyrimą pas ūkininką, kur jis vyks ta ir pradeda dirbti. Danas ūkininkas džiau-giasi gavęs svetimtautį, kad galėsias jį iš-naudoti. Pabėgėlis greit pajunta, kad jis iš-naudojamas ir dano dvare tėra vergas, be-teisis. Be leidimo pasitraukti iš darbovietės jis neturi teisės, nes remiantis Danų Raud. Kryž. potvarkiais, tai baudžiama. Jis kreip-iasi į Darbo nurodymo kontorą, bet jo darb-davys protestuoja prieš atleidimą ir jis ne-atleidžiamas. Kreipiasi pas darbdavį — vel-tui... Susiranda darba pas kitą ūkininką ir pradeda dirbti, bet čia atvyksta policija ir pabėgėlis išvežamas į kalėjimą arba draus-mės lagerį. Tokių atsitikimų pasitaiko daug — pasirinkti drausmės lagerį arba būti ver-gu dano dvare!

Dar viena priemonė „tvarkyti“ pabėgėlius, tai bausmė maistu. Stovyklos komendantas, sakysim, nepatenkintas stovyklos ūvara, pri-
(Nukeliai į 4 pusl.)

Nauji patvarkymai DP spaudai

Kaip yra žinoma visa tremtinių spauda nuo pr. metų yra tvarkoma tam tikrais karinės valdžios potvarkiais. Prieš tai spaudos priežiūra buvo betarpeje Unrros žinioje ir visokie varžtai buvo žymiai mažesni. To pasekoje buvo atsiradę daug laikraščių, leidinių ir kitokių spausdinių.

Perėjus tremtinių spaudos tvarkymą kariniai valdžiai, pati spauda gavo daugiau teisinio charakterio, tačiau ji turėjo prisitaikinti prie naujų nuostatų ir tuo pačiu įvyko nemažas persitvarkymas. Gausi lietuvių tremtinių spauda dėl ribotų licenzijų, turėjo paklusti naujiesiems suvaržymams, kurie žymiai sumažino leidžiamų laikraščių skaičių ir jų tiražus. Taip pat buvo duoti nurodymai pačių laikraščių turiniui. Jau praėjo tam tikras laiko tarpas ir skaitytojai galėjo pastebėti, kad mūsų spauda ne visais atvejais galėjo patenkinti visų tu reikalavimų, kuriuos, žengiant į trečiuosius tremties gyvenimo metus, dėl suprantamų priežasčių gausi skaitytojų visuomenė jai stato.

Meš gyvename tokiu metu ir tokioje vietoje, kur žodžio ir spaudos laisvė yra viena iš pagrindinių deklaruotų teisių ir kada įvykiai narplioja esminius viso pasaulio ateities klausimus. Kartu su tuo yra risamas ir mūsų krašto likimas. Dėl šios priežasties ir spaudos uždaviniai pasidoro be galo atsakingi. Šią visą mūsų spauda suprato ir kiek galėdama stengėsi patenkinti skaitančios visuomenės pageidavimus, tačiau negalima būtų tvirtinti, kad tu pageidavimų išpildymas priklauso tik nuo laikraščių redakcijų, nes kaip jau buvo pažymėta, mūsų spauda yra tvarkoma atitinkamais karinės valdžios potvarkiais ir jie ją įstato į tam tikras ribas, kurių peržengimas yra draudžiamas.

Neseniai yra gautas naujas US Europos vadovybės Vyr. Būstinės aplinkraštis Nr. AG 383. 7GEC-AGO iš š. m. balandžio 28 d. mūsų tremtinių spaudai amerikiečių zonoje, su kurio svarbesnėmis vietomis ir duodame susipažinti savo skaitytojams. Šis patvarkymas iš esmės nepakeičia mūsų spaudos pa-

dėties, tik įveda kai kurių naujų nurodymų bei papildymų laikraščių leidėjams. Tarp kitų nurodymų yra pasakyta:

- (1) Žodžio ir spaudos laisvė yra skatinama, tačiau ji turi būti subordinuota esamos padėties karinio saugumo reikalavimams ir sąjungininkų karinės valdžios interesams, o taip pat vengti ardančios vienybės ar karinės veiklos propagandos.
- (2) Skleidimas tokios rūšies žinių, informacijų ar vedamųjų straipsnių, kurie skirti pikto valios karinės valdžios ar sąjungininkų kariuomenės politikos ar asmenų puolimui, kurie siekia išardyti tarp sąjungininkų vienybę ar sukelti nepasitikimą ir priešiškus tarp bei kurių DP prieš okupacines jėgas yra draudžiamas.
- (3) Skleidimas bet kurios rūšies žinių, informacijų ar vedamųjų straipsnių, kurie skatina maistą arba pasipriešinimą karinei valdžiai ir sąjungininkų kariuomenei, agituoja prieš okupacines kariuomenę, ar kitu būdu sudaro pavojų kariniam saugumui yra draudžiamas.
- (4) Subordinuoti veikiantiems spaudos nuostatomis įgalioti leidėjai gali naudoti cituotą arba cituoti medžiagą platiniui Vokietijos zonoje, tačiau spausdinti oji medžiaga, kuri pažeidžia virš minėtus §: 2a (1), (2), (3) yra draudžiama, neatsižvelgiant jos šaltinių. Cituojant bet kokią medžiagą reikia nurodyti jos šaltinį.

Toliau nurodoma, kad yra leistas laikraščių siuntimas į britų ir prancūzų zonas. Leidiniai dabar spausdinami tuose kraštuose, kur anksčiau DP gyveno ir jeigu jų turinys nepažeidžia aukščiau pacituotų nuostatų, gali būti dalinami DP stovyklose. Tas pat taikoma visai iš užsienių ateinančiai spaudai.

Šis naujas tremtinių spaudai patvarkymas dar labiau išryškina jos teisinę padėtį, bet kartu aiškiai nurodo ir tuos pagrindinius dėsnius, kurių ji privalo laikytis. (-is)

Amerikos lietuviai padeda . . .

Iš Amerikos lietuvių spaudos

„Vienybės“ 13 Nr. rašoma: „Iš Europos vis daugiau ir daugiau atvyksta nuo karo nukentėjusiu. Kai kurie iš jų yra labai suvargę ir šią šalį pasiekia visai nieko neturėdami. Daugelis jų gauna darbo pas siu-
 Kovo 11 d. P. Atkočiūčio ir sūnaus dirbtuvėje pradėjusiam dirbti vos 19 metų jaunuoliui Broniui Sinui, geros širdies lietuviai dirbininkai ištiesė pagalbos ranką. Kai kurios moterys padovanojo jam reikalingų rūbų. Taip pat jų rūpesčiu padaryta rinkliava ir surinkta 53 dol. Jaunasis Atkočiūtis Jonas nupirko naują kostiumą. Darbininkų vadovas J. Zabaruskas nupirko ir įteikė jam kitą dovanėlę. Be to, Atkočiūčiai savo dirbtuvėje moko dar 6 naujus darbininkus...“ (vj)

Ponia Larinavičienė išsiuntė tremtiniams 30 pakietėlių.
 Kaip praneša savaitraštis „Dirva“, p. St. Laurinavičienė, kuri išvyko iš Lietuvos į Ameriką jau karui prasidėjus, nepaprastai

MOSŲ BENDRADARBIAMS

„Minties“ Redakcija stengdamasi nuolat tobulinti laikraštį, gavo galimybės nuolat iliustruoti savo laikraštį, dedant aktualias nuotraukas iš pasaulio įvykių ir mūsų tremties gyvenimo.

Malonini prašome visų bendradarbių siųsti Redakcijai aktualių nuotraukų iš mūsų tremties gyvenimo, kurias mielai panaudosime savo laikraštyje.

„Minties“ Redakcija

Ir danai . . .

(Atkelta iš 3 pusl.)

taikė visai stovyklai kolektyvinę bausmę ir būtent, nedavė sviesto nuo š. m. sausio mėn. 6 dienos iki vasario 1 d. imtinai. Bausmė lietuviams: tiek tuos, kurie dirba už stovyklos ribų, tiek visus vaikus virš 2 metų amžiaus.

Kai kuriuose stovyklose įvesta drausmė lygi kariuomenėje: uždrausta anksčiau 7 val. keltis o 23 val. reikalaujama visiška tyla. Po 23 val. eina Danų Raud. Kryž. tarnautojas per kmbarius ir tikrina ar visi namuose. Pasitaiko, kad darbininkas tokiu laiku jau miega ir negirdi jo pasibeldimo į duris, tokiu atveju išveriamos ar iškeliamos durys, tikslu nustatyti ar visi namuose. Daug tokių ir pan. priemonių — bausmių galima suminėti: išjungimas elektros, stovyklos areštai ir tt. tt.

Skaudu kad danai, tokie pat maži, kaip ir mes piliečiai, užmiršta žmoniškumą, pamina žmogaus nustatytus dėsnius ir mes dažnai, ar tai prisiminus ar kitų veiksmų paveikti, prilyginame juos fokiuose atėjusiose komunistams ar vokiškiems naciams.

— Ar tai Danija, kurią aš pažinau iš knygos, ar tai tas Raudonasis Kryžius, kuris žmonėms tiek gera padarė — klausia savęs šis pilietis tyliai... (vj)

remia savo gimines Vokietijoje. Jau yra savo giminėms išsiuntusi 30 stumtelėlių, o be to, kai ką rūpinasi išvesti į Ameriką. Taip pat nori išrūpinti vieną 12 metų našlaitę. Ji savo pavyzdžiu ne vieną Amerikos lietuvių paskatina žengti tuo pačiu keliu. (vj)

MES IŠVAŽIUOJAME

(Mūsų korespondento)

Sugriauti vokiečių miestai paskendo miglose. Mes 120 lietuvių iš įvairių anglų zonos stovyklų vykstame į Angliją. Be mūsų šiuo laivu vyksta dar 380 kitų pabaltijiečių ir 500 anglų karių. Mėlynasis „Empire Halbar“, mus 9-jį transportą per 24 val. pristatys į Hull uostą.

Iš savo stovyklų emigrantai yra atgabunami į pereinamąsias Mūnsterio ir Toggenhageno stovyklas. Šiose stovyklose yra sutvarkomi dokumentai, nufotografuojami ir į grupes po 25 žmones suskirstomi, išvyksta. Iš čia traukiniais gabunami visi į centrinę pereinamąją stovyklą Seedorfe prie Zeveno. Seedorfas tai didelis barakų miestas, per kurį ateityje kas savaitę pereis 6000 emigrantų, dabar pereina po 1.500—2.000. Atvykus kiekvienai grupei skiriamas vienas barakėlis, kuriame laikinieji gyventojai randa po sanitariskus ligoniu nešturus vietoje lovų ir vatinės antklodės vietoje čiužinių.

Mūsų laikinus šio miesto gyventojus, tik atvykus, nuvedė sveikatos tikrinti. Sveikata tikrinama paviršutiniškai, bet kas desimtas yra tikrinamas atydziai ir vargas jam jei jo kartotekoje yra bent kokie buvusių ligų ar kitų sveikatos tyrimų pažymėjimai. Tuo atveju emigrantas yra siunčiamas į Bremeno ar Zeveno vokiečių ligonines nuodugniam sveikatos patikrinimui, kas sutrukdė ilgėsniam laikui išvykimą, o visų troškimas yra kuo greičiau baigti kelionės nemalonumus. Po sveikatos tikrinimo vyko anglų ir vokiečių policijų patikrinimas, ar išvykstant nėra paieškomas, ar nėra padaręs nusikaltimų ir pan. Sekmingai atlikę šiuos tikrinimus gavome po 5 silingų čekį ir laukėme dienos kada teks vykti į laivą. Tačiau tą mūsų laukimą mažų klorijų kiekis ypač sunkino. Išvykstant buvo pasakojama apie labai gerą maistą Seedorfe, bet ir pirmoje pereinamoje stovykloje ir čia maisto davinys yra nepakankamas. Kiti besisirengią vykti turėtų šiam pereinamųjų stovyklų laikotarpiui pasiimti 6—8 dienoms maisto.

5-tą mūsų gyvenimo Seedorfe dieną buvo pranešta, kad ryt anksčiau traukiniu išvykstame. Nekantriai lauktas rytas prašvito ir visi susirinkome stovyklos aikštėje, iš kur autobusais, likusiųjų pavydziais žvilgsniais palydėti išvykome į Goldenstedto stotį. Anglų karių kantineje kur valgėme pietus, mus ištiko di-

delis netikėtumas, nes ir čia mus pavaisino įkirejusia kruckų misraine. Anglų valdžios pareigūnai, patikrinę mūsų dokumentus išdavė biletus į laivą, o vokiečių muitinės pareigūnai patikrino kai kuriems rankinį bagažą ir pinigines. Kas pinigineje turėjo daugiau kaip 40 RM ar svietimos valiutos, tai jos neteko — buvo konfiskuoti. Šiaip muitininkai nei asmeninės nei smulkesnės kratos nedarė.

19 val. tarpusis „Empire Halbar“ mus priglaudė didelėse savo patalpose kur 4-rių aukštų lovos buvo mūsų dviejų naktų guolis. Laive mus pasitiko malonus ryšio karininkas lietuvis p. P. aukščiau buvęs Flensburgo Unrros karininku. Jis malonę ir rūpestingą laikė kelionės globa, visi emigrantai, o ypač lietuviai prisimins visą su giliu dėkingumu.

Rami jūra ir tyras oras buvo pagrindas visų gero apetito. Skoningas ir maistingas laivo virtuvės davinys duodamas 3 kart. į dieną, mums po savaitės pasniko pereinamose stovyklose buvo lyg ir mažokas.

Šiuo kart tiek, šis laivas grįždamas atgal veža jums mano laišką. Toliau iš Anglijos jums parašysiu pirmuosius išpūdžius iš Didžiosios Britanijos. Sa.

„MINTIES“ SKAITYTOJAMS

Dėl Sekminių švenčių, sekantis „Minties“ numeris išeis trečiadienį, š. m. gegužės 28 d.

„Minties“ Redakcija

J. Paleckio proklamacija

Vienas mūsų bendradarbis atsiuntė Darmstadte spausdinta Lietuvos tarybinės respublikos prezidento J. Paleckio atsisaukimą antraštė „Lietuviai pabėgėliai, atsirubežiukite nuo fašistų ir karo nusikaltėlių“. Iš proklamacijos teksto nematyti, kad ji būtų karinės valdžios leista spausdinti ir platinti. Tekstas beveik nepaskaitomas dėl knibzdyno korektūros ir kalbos klaidų, pav., stambiomis raidėmis užrašyta vietoje J. Paleckio H. Paleckis, kitos pavardės taip pat nepaprastai iškraipytos. Iš turinio matyti, kad jis yra panašus į per Miuncheno radiją rusų kalba skaitytą gegužės 7 d. atsisaukimą.

Proklamacijos pradžioje išreikiamas didelis džiaugsmas dėl „Tarybų Lietuvos išlaisvinimo iš hitlerinės okupacijos jungo“ ir pabrėžiama panika, kuri kilo „išdavikų“ tarpe artinantis raudonajai armijai. Jų atžvilgiu nesigalima slykščių apitėtu, kaip gestapininkai, policininkai, vokiečių samdiniai tarnavusieji zonderkomandose, verbuotojai į vokiečias karines dalis, baudžiamųjų ekspedicijų dalyviai, susikomponitavę ir tt. Toliau aprašoma kaip „jie visi stengėsi smežiti tarybų valdžią, kūrė bolsvikišką „pabaistų“ vaizdus ir stengėsi sukelti paniką. Net prof. Pūvenas dėl šitų „smežitų“ buvęs įbangintas, tačiau vis dėl to nutaręs pasilikti Lietuvoje. Apie šiuos „smežitus“ liudijanti rašytoja J. Mažvytė, prof. Mažvytis, rez. Dauguvietis, Juchnavičius (Juknevičius?), artistai. Siparis, Kubertovinas (Kubertavičius?) Šimaite?, prof. Putinas Mykolaitis ir kt. Tačiau, nežūriant hitlerinės agitacijos, jie esą nusprendę

Atvykusius į D. Britaniją pasitiko Pabaltijo konsulai

Londoną, kur sekancią dieną dalyvavo lietuvių bažnytėlėje pamaldose. (vj)

Londoną, kur sekancią dieną dalyvavo lietuvių bažnytėlėje pamaldose. (vj)

L.T.B. Apyg. Pirmininkų suvažiavimas

S. m. gegužės 15—16 d. d. LTB Vyr. Komitetas buvo sušaukęs Apygardų pirmininkų ir Svetimo vadovų pasitarimą. Jame dalyvavo visų trijų zonų pareigūnai ir Vykdamos Tarybos atstovai.

Pasitarime buvo padaryti pranešimai kultūriniais ir socialiniais klausimais, apie dabartinį tremties gyvenimą, anglų zonos lietuvių reikalus ryšium su perkeldinimu į Angliją.

Bendruomenių visų trijų zonų švietimo reikalu referavo LTB Vyr. Komiteto narys švietimo reikalams.

Suvažiavimas praėjo darbingoje nuotaikoje ir buvo išsiaiškinta rūpimais tremtinių reikalais. Išdiskutuota daug svarbių klausimų ir priimti dėsini suvažiavimo dalyvių pageidavimai. (-is)

pasilikti ir patys įsitikine, kad tai būtų biau-rūs prasirnamymai. Tačiau „tam tikra dalis netoli reginčių miescionų, tarp jų ir dalis inteligentijos“ esą pasidavę panikai. Esą jie galia suprantama, kodėl pabėgo tokie žmonės, kaip P—cius, Z—ius, D—cius, S—ius, U—as ir į juos panašūs, tai sunku suprasti, kodėl pabėgo K—ša, S—zius, R—as, ir K—lis. Toliau sarkastiškai dėstoma, kad tie, kurie suklydo, rytoj gailės ir prašysis grįžti į Tarybų Lietuvą. Priešingu atveju jie turėsia virsti pigia darbo jėga Belgijos anglies kasyklose, Brazilijos plantacijose, ir Čili salietros kasyklose. Tuo tarpu jų laukianti laimė ir „atviras kelias į darbą, mokslą, kultūrą, meną, savo liaudies gerovei ir savo vaikų laimingai ateičiai“. Raginama neužkirsti sau kelio grįžti į gimtinę. Pabaigoje vėl puolama „politiniai avantūristai“, „žmonės be sąžinės, garbės ir tėvynės“. Raginama „plėšti kaukę“ nuo taip vadinamųjų „visuomeninių veikėjų“, kuria skraiste jie besidangantys — liaudininkų, krikščionių demokratų, socialdemokratų, tautininkų, nes tai gyvi lavonai, išmesti į istorijos sąslavyną. „Politiniai gyvieji lavonai stengiasi visap kabinę už gyvųjų ir tokiu būdu prailginti savo gyvenimą, vaidindami kažkokių „visuomenės veikėjų rolę“. „Neremkite jų, nesileiskite įtraukiami į emigrantų pelkę“. Pasirašęs J. Paleckis, Lietuvos Tarybinės Respublikos prezidentas.

Mūsų bendradarbis rašo, kad panašiomis proklamacijomis gausiai ir greitai laiku busią aprašinti visi tremtinių būstai bei stovyklos. Kur panašios „literatūros“ nebūsią, į tai busią žiūrima kaip į labai priešišką veiksmą repatriacijai. J.V.

Generalinio Igalotinio Įstaigos Sekretoriui

Generalinio Igalotinio Įstaigos Sekretoriui

Poni Jonui Vaičiui

mirus jo tėvams, liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą.

Igalotinis ir Bendradarbiai

SKELBIMAS

Norintieji įsigyti SAŠIUVINIŲ: vic. . . ja, langučiais, pašybai ir gaidoms, LIETUVISKŲ LAISKŲ su vokais ir P. Sležo — Ig. Malinausko LIETUVOS ISTORIJA — kreipiasi laišku į LEIDYKLĄ „GIEDRA“ (10) (16) KASSEL-Oberzwehren.

Spaudos platintojai prašomi nurodyti gelž. stotį, kolonijos lietuvių skaičių ir kiek mokinių pradž. mokykloje bei gimnazijoje. (4)

„The Thought“ Lithuanian Newspaper
 Licensed by Military Government * Editor — in — Chief and licensee: J. Vasaitis
 *Printed by Druckerel- u. Verlagsgenossenschaft e.G.m.b.H., Memmingen.

Vyr. Redaktorius — leidejas J. Vasaitis. Redaktoriai: Henr. Zemelis ir Vl. Balsys. Karo valdžios leista * Laikraštis išėina pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais * Prenumerata mėn. Rm. 10.—, atskiras Nr. 0,80 Rm. * Ein. sąskaita: Volksbank Memmingen e.G.m.b.H. Nr. 9149 ir Postscheckkonto München 14 210. Adresas: „Mintis“, (13b) Memmingen, Schranneplatz 6, Laiškas: Memmingen, Postfach 110.

Redakcija nesunaudotų rankraščių nesaugo. * Honoraras mokamas tik nuolatiniams bendradarbiams iš anksto susitarus * Primitymi skelbimai, tik iš anksto už juos apmokėjus. * Skelbimai iki 10 petito eilučių Rm. 20.—, toliau už kiekvieną eilutę po Rm. 1.50. * Redakcija, ir administracijos kalbamais valandos kasdien, išskyrus šventadienius, 9—12 val. ir 14—17 val. * Red. ir administracijos telef. Nr. 2677.

Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Mūncheno Apygardos Komiteto Pirmininkui

Poni Antanui Kalvaičiui

mirus jo motinai, reiškiame nuosirdžią užuojautą.

L. T. B.-nes Mūncheno Apygardos Komiteto Nariai ir Bendradarbiai

Lietuvos Teisininkų Tremtinių Draugijos Mūncheno Skyriaus Nariui

Collegai Antanui Kalvaičiui

mirus jo motinai, skaudžioje valandoje reiškiame gilią užuojautą.

L. T. T. D.-jos Mūncheno Skyriaus Teisininkai

Lietuvos Teisininkų Tremtinių Draugijos Centro Valdybos Pirmininkui

Collegai Adv. Dr. Brunonui Kalvaičiui

mirus jo motinai, skaudžioje liūdesio valandoje, reiškiame gilią užuojautą.

L. T. T. D.-jos Mūncheno Skyriaus Teisininkai